

A kép forrása: KMKE

Nehéz időkben is fejlődő könyvtárak

Sikeresen pályázott a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete (KMKE) a House of Europe programban, amely a nemzeti kisebbségekkel foglalkozó civil szervezetek számára hirdet meg támogatási lehetőségeket. A nyertes pályázatnak köszönhetően, a szervezet által bevont könyvtárak különböző felszerelésekkel gazdagodhattak.

2024 novemberében egyesületünk tudomására jutott egy pályázati felhívás, melyet a House of Europe hirdetett meg az Ukrajnában a művelődési szférában tevékenykedő nemzeti közösségek civil szervezetei számára.

A House of Europe („Дім Європи”) egy Európai Unió által finanszírozott program, amelyet az ukrán, európai uniós, illetve brit kollégáik közötti szakmai és kreatív tapasztalatcsere támogatására létrehozott Goethe-Institut Ukrajna valósít meg. A program a kultúrára és a kreatív szektorra, az oktatásra, a fiatalokkal való munkára, a szociális vállalkozásokra, valamint a médiára összpontosít. Külön figyelmet fordít Ukrajna nemzeti közösségeinek támogatására. Jelenleg több mint 15 megpályázható támogatást ki-

nálnak, többek közt támogatást személyes projektekhez, konferenciákra való utazáshoz, kurzusokra és szakmai gyakorlatokra az EU-ban, illetve Nagy-Britanniában. Ezen kívül House of Europe csapata támogatja a kulturális infrastruktúra (újra)építését az országban, segíti a szépirodalmi fordításokat, valamint a kreatív együttműködést Ukrajna és az EU, valamint Nagy-Britannia között. Programjaik elősegítik az ukrán kulturális örökség megőrzését és a kreatív vállalkozások fejlesztését. Online laboratóriumok, workshopok, viták, konferenciák, és egyéb események rendszeresen zajlanak a program keretében.

Megyei nemzetiségi civil szervezetként tisztában voltunk a siralmas kárpátaljai közkönyvtári állapotokkal, Ukrajna függetlenné válása (1991) óta nem történt nagyobb infrastrukturális fejlesztés. A pályázati kiírás tetszett, bár kevés idő maradt a beadási határidőből, gyors mérlegelés után úgy döntöttünk, belevá-

gunk, egy próbát megér. Feszített tempóban megtörtént az igények felmérése, majd a kapott eredmények összegzése. A projektbe 21 magyarlakta települési könyvtár lépett be, Kárpátalja egyik legkeletibb magyarlakta településéről (Aknaszlatina) legnyugatibb részéig

„A projektbe 21 magyarlakta települési könyvtár lépett be, Kárpátalja egyik legkeletibb magyarlakta településéről (Aknaszlatina) legnyugatibb részéig (Ungvár) jelentkeztek kollégák”

A kép forrása: karpantinfo.net

(Ungvár) jelentkeztek kollégák. Az adott könyvtár munkatársára bíztuk, mit szeretne fejleszteni, változtatni intézményén. Legtöbbször könyvtári bútorokat (110 db könyvespolc, kiállítási polcok, íróasztalok voltak a kívánságlistán). Mások számítástechnikai eszközöket (laptopokat, projektort stb.) kértek.

Mikor összeszámoltuk az igényeket, láttuk, fennmaradt egy kevéske összeg, úgy éreztük, eljött az idő, hogy belevágjunk egy régi álmunk beteljesítésébe...

Munkatársaimmal úgy gondoljuk, hogy egy olyan kisvárosi könyvtára, mint Beregszász, nem csak a könyvek tára kell, hogy legyen, hanem annál több. Egy olyan hely, ahol a könyvek kölcsönzése mellett van alkalom minőségi idő eltöltésére is a város lakosai számára. Sok ötletünk van, úgy gondoltuk, a kisgyermekeknek szólóval kezdjük. Az elgondolásunk az volt, a könyvtár egyik kihasználatlanra vált helyiségében rendezzünk be egy játszósobát. A cél az volt, hogy kialakítandó szobában nem nagyobb csoportokat fogadjunk, hanem szülőket gyermekükkel, ahol együtt rajzolnak, ugrálnak, teljesen ingyenesen. A nagyobbaknak pedig 3D-s virtuális szemüvegeket vennénk. Ötleteink hiánypótló kezdeményezések voltak, eddig ilyen vagy ehhez hasonló nem volt a városban.

Amikor a Beregszászi Központi Könyvtár fenntartójának, a Beregszászi Városi Tanács Oktatási és Művelődési Főosztálya vezetőjének, Babják Editnek először felvettem az ötletet, támogatta. A hivatal vállalta a leendő játszószoba kifestését, amely addig – a háború idején – a könyvtárban működő egyik beregszászi megtörhetetlenségi pont használaton kívüli szobája volt (megtörhetetlenségi pontoknak nevezik Ukrajnában azokat a helyiségeket, ahol áramszünet esetén is biztosított az áram, a fűtés és az internet, így lehet telefont és laptopot tölteni, inni egy forró teát, valamint alapvető gyógyszerekkel is fel vannak szerelve).

A pályázat beadása után – amikor úgy tűnt, hogy a történelem úgy akarja, hogy rövidesen vége legyen a háborúnak – fenntartónk felajánlotta, hogy legyen miénk mind a két szoba és a folyosó is, ők kifestik, mi meg használjuk legjobb belátásunk szerint; ennivel tud-

„A játszóházat 3–7 éves gyerekeknek találtuk ki, azt szerettük volna, hogy legyen egy olyan hely, ahol a gyerekek és szüleik kutyuk nélkül, minőségi időt töltenek együtt”

lettek. Az egyik útra Balázst elkísérte Kálmán Anna könyvillusztrátor, aki felajánlotta, hogy elküldi saját alkotásait a gyerekszoba csupasz falaira. A tőle kapott, majdnem húsz képből a gyerekek legnagyobb kedvencei azok, amelyek Rumini kalandjait mutatják be.

Így lett a megpályázott játszósobából egy két szobából álló játszóház. Az egyik szoba egy foglalkoztató, ahol babzsákok, kisasztalok, székek és vetítövásznon van; itt lehet filmezni, rajzolni, kifestőzni, társasjátékozni. A másik szobában pedig a gyerekek kedvükre ugrálhatnak, csúszkálhatnak, trambulinozhatnak... tehát kiengedhetik a gőzt. A játszóházat 3–7 éves gyerekeknek találtuk ki, azt szerettük volna, hogy legyen egy olyan hely, ahol

ták segíteni a projektet. Nagyon örültünk, hogy megtörhetetlenségi pont helyett játszószoba lehet a könyvtárban. A pályázat csupán az egyik szobára volt beadva. Időközben értesítettek bennünket, hogy nyertünk.

Mi könyvtárosok, akik mindig helyszűkével küszködünk, egy darabig nem is tudtuk, mit csináljunk a plusz szobával, miből rendezzük be? Ekkor kerültek képbe a mi régi nagy barátaink, a Kárpát-aljai Sárkányellátó Alapítvány és vezetőjük Trautmann Balázs. Elmondtuk neki történetünket, meghallgatta, majd kért egy listát, mire is lenne szükségünk a másik szobához. Ötletünk természetesen rögtön volt, leírtuk, ő megvásárolta és elhozta Beregszászba. Balázs sosem jött egyedül, mindig barátai kíséretében, akik segítők

a gyerekek és szüleik kutyuk nélkül, minőségi időt töltenek együtt.

Azt mondják, minden jó, ha jó a vége. Látva a megszépült könyvtárainkat, bár sok-sok munka, idegeskedés, izgalom van mögöttünk, úgy érzem, megérte. Ha lenne újabb hasonló kiírás, újra belefognánk, mert még sok az ötlet, sok a teendő!

Varga Éva